

Примљено: 13.04.2017.

В.Т.Ј.Д. Број

В.Т.Ј.Д.

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
 родитеља и име
 Датум и место рођења

Ђорђевић, Александар, Марија
 16.11.1963. Ниш

Основне студије

Универзитет
 Факултет
 Студијски програм
 Звање
 Година уписа
 Година завршетка
 Просечна оцена

Универзитет у Нишу
 Филозофски факултет Ниш
 Психологија
 Дипломирани психолог
 2000/2001. година
 2005/2006.
 7,86

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
 Факултет
 Студијски програм
 Звање
 Година уписа
 Година завршетка
 Просечна оцена
 Научна област
 Наслов завршног рада

Докторске студије

Универзитет
 Факултет
 Студијски програм
 Година уписа
 Остварен број ЕСПБ бодова
 Просечна оцена

Универзитет у Нишу
 Филозофски факултет Ниш
 Психологија
 2009/2010.
 140
 9,60

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске
 дисертације
 Име и презиме ментора,
 звање
 Број и датум добијања
 сагласности за тему
 докторске дисертације

Компетенције адолесцената склоних злоупотреби алкохола у контексту "РЕБТ" теорије
 проф. др Бојана Димитријевић
 НСВ број 8/18-01-003/16-013, 14.04.2016.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна
 Број поглавља
 Број слика (шема, графикона)
 Број табела
 Број прилога

142 стране текста
 Састоји се из шест делова: *Увод, Теоријски део, Методолошки део, Резултати истраживања, Дискусија и закључак и Литература.* На почетку рада налази се апстракт на српском и енглеском језику.
 2
 43
 5

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Марија Ђорђевић, Бојана Димитријевић, Јелисавета Тодоровић „Димензије личности адолесцената и склоност ка злоупотреби алкохола „часопис „Настава и васпитање“ ISSN 0547-3330 UDK 37 Br.1/2011.</p> <p><i>У раду се испитује повезаност димензија личности адолесцената са склоношћу ка злоупотреби алкохола. У уводном делу рада дат је приказ дела проблема са којима се сусрећу млади људи у адолесцентном периоду. Један од учесталих облика понашања је злоупотреба алкохола. Истраживање је обухватило 200 ученика средњих школа који не припадају клиничкој популацији. За процену одабраних варијабли коришћени су следћи инструменти: НЕО-ПН-Р упитник, за процену базичних димензија личности адолесцената, Мичиген тест за испитивање злоупотребе алкохола.</i></p> <p><i>Анализом резултата корелације установљено је да је склоност ка злоупотреби алкохола код адолесцената повезана са свим доменима личности, са различитим степеном повезаности ових варијабли. Упоредна анализа резултата конзумента и неконзумента у погледу карактеристика личности адолесцената, приказала је јаснију слику о разликама између ових група.</i></p>	M24
2	<p>Марија Ђорђевић „Критицизам родитеља, агресивност и склоност ка злоупотреби алкохола код адолесцената“ Зборника радова „Млади и породица“ ISBN 978-86-7379-170- 8 Универзитет у Нишу, Депарتمان за психологију</p> <p><i>Основни циљ истраживања је био испитивање повезаности критицизма родитеља и агресивности адолесцената са склоношћу ка злоупотреби алкохола. Истраживање је спроведено на узорку од 180 испитаника, ученика трећег разреда средњих школа у Нишу. Коришћена батерија тестова се састоји од скале КРИ-БМ/1990 која испитује критицизам родитеља (на основу процене деце), теста агресивности Т-15 и Мичиген теста који мери склоност злоупотреби алкохола. Резултати истраживања су показали да постоји значајна позитивна корелација између критицизма родитеља, агресивности адолесцената и склоности злоупотреби алкохола.</i></p>	M53
3	<p>Виолета мр Милетић, Марија Ђорђевић, Алекса Токић –2008. год. Темпераменти људи – интердисциплинарни приступ. Завод за унапређење образовања и васпитања, База знања „Креативна школа“ школска 2007/2008. Идентификациони број: 249КРСОК</p> <p><i>Тема овог рада приступило се са интердисциплинарног аспекта. Повезивањем садржаја различитих предмета: филозофије, грађанског васпитања и производње пецива и колача у логичке целине, остварено је да сазнања из наведених предмета буду у функцији вишеструког расветљавања теме темперамента личности људи.</i></p> <p><i>Интердисциплинарни приступ омогућава мултиперспективни и мултидимензионални процес сазнања, који се није ограничио у оквирима филозофије, грађанског васпитања, презентације и продаје пецива и колача, већ је тему темперамента личности људи осветлио са различитих аспеката.</i></p> <p><i>Интердисциплинарни приступ ствара природан приступ сазнању на тему темперамента личност људи који је примењив у свакодневном животу, а сличнији дечијој игри него апстрактном језику дисциплина које ученици много теже усвајају.</i></p>	

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. ДА

Докторска дисертација је урађена сагласно поднетој пријави.

Резултати истраживања су приказани прегледно и методолошки исправно. Тумачење резултата је исцрпно, информативно и представља логичну и кохерентну целину.

*Имајући ово у виду комисија даје **ПОЗИТИВНУ** оцену докторске дисертације кандидаткиње Марије Ђорђевић.*

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација Марије Ђорђевић имала је следеће циљеве- испитивање односа ирационалних уверења, димензија личности, квалитета породичних интеракција, склоности злоупотреби алкохола и компетенција адолесцената, односно утврђивање фактора који су повезани са појавом злоупотребе алкохола и одражавају се на компетенције адолесцената. Испитивана је такође и разлика у степену

изражености зависних и независних варијабли у подгрупи адолесцената конзумента и адолесцената неконзумента, да би се добила јаснија слика о факторима који су повезани са стварањем и одржавањем поремећаја.

Резиме рада на српском и енглеском језику, у коме су укратко приказани најважнији налази истраживања, прате делови рада под називом Увод и Теоријски део. У делу Увод указано је на значај и допринос ирационалног начина размишљања и димензија личности за злоупотребу алкохола и посебно на конкретне последице таквог понашања, сагледане кроз развијеност компетенција и постигнути школски успех. Подвлачећи неопходност испитивања фактора ризика који леже у основи злоупотребе алкохола адолесцената у циљу ближег разумевања овог облика понашања, кандидаткиња у први план ставља РЕБТ теорију и ирационалан начин размишљања, осврћући се на претпостављене „корене“ ових способности – карактеристике личности и квалитет породичних интеракција, чиме нуди објашњење мотивације за избор конструката и узорка истраживања.

Следи поглавље Теоријски део у коме су на темељан и обухватан начин представљени основне карактеристике компетенција адолесцената, феномен настанка злоупотребе алкохола у адолесцентном периоду, особине личности адолесцената са нагласком на теоријски модел РЕБТ који обједињује мишљење, емоције и понашање и региструје ирационална уверења која могу довести до ризичних понашања, и квалитет породичних интеракција, као и њихова повезаност. Интересовање за РЕБТ теорију подстакнуто је налазима истраживања спроведених на узорцима испитаника, при чему налази бројних истраживања, наведени у раду, представљају доказ оправданости препознатог потенцијала РЕБТ теорије од стране многих аутора за боље разумевање дисфункционалног понашања адолесцената.

Ово поглавље праћено је поглављем Методолошки део коме су изложени поступци и методе коришћене у реализацији истраживања. У емпиријском делу рада изложен је исцрпан приказ спроведеног истраживања и чинилаца који су повезани са злоупотребом алкохола код неклиничке популације адолесцената и одражавају се на развијеност компетенција адолесцената, са акцентом на анализи добијених резултата у светлу одабране теоријске перспективе и посебно на могућим видовима њихове примене.

Део Резултати истраживања приказује добијене разлике у изражености повезаности испитиваних варијабли између адолесцената конзумента и адолесцената неконзумента. У овом делу приказани су и резултати изражености мерних димензија и поузданости скала, који су подразумевали анализу садржаја добијених одговора. Са циљем испитивања релација димензија личности, ирационалних уверења, квалитета породичних интеракција, са појавом злоупотребе алкохола и компетенцијама адолесцената, користили су се статистички поступци Пирсонове линеарне корелације, који показују квалитет и јачину везе између варијабли, као и метод хијерархијска регресија и структурално моделовање, при чему је једну од две критеријумске варијабле представљао сумациони скор на АУДИТ скали који мери злоупотребу алкохола и сумациони скор на субскалама Бел-индекс које мере компетенције адолесцената. Упоредна анализа изражености и повезаности испитиваних варијабли у подгрупи адолесцената конзумента и адолесцената неконзумента дала је јаснију слику о факторима који су повезани са стварањем и одржавањем поремећаја.

Следи Дискусија и Закључак у коме кандидаткиња разматра добијене резултате, пореди их и повезује са резултатима претходних истраживања. На дискусију се надовезује закључак у коме се кандидаткиња осврће на главне налазе истраживања. Последњи део докторске дисертације јесте Литература у коме се наводи 161 коришћених референци.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Комисија констатује:

- Да је дисертација написана у складу са образложењем у пријави теме
- Да дисертација садржи све битне елементе
- Да дисертација садржи одговоре на постављене циљеве из пријаве докторске дисертације

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Докторска дисертација представља оригинални допринос науци јер даје податке о карактеристикама личности адолесцената (димензијама личности и начину тазмишљања), карактеристикама породичног функционисања (квалитету породичних интеракција) и компетенцијама адолесцената, као и о њиховој међусобној повезаности код адолесцената конзумената и адолесцената неконзумената.

Недостаци дисертације произилазе из недостатка коришћених метода (тестови самопроцене) и делимично из величине узорка која је примерена уколико се узме у обзир његова специфичност и обимност примењене батерије тестова, али доноси извесна ограничења приликом обраде података.

Резултати добијени у истраживању указују на факторе ризика, истичу допринос и важност димензија личности и квалитета породичних интеракција за злоупотребу алкохола, као и конкретне последице таквог понашања, сагледане кроз развијеност компетенција и постигнути школски успех. Указало је да постоје разлике између адолесцената конзумената и адолесцената неконзумената у начину размишљања, димензијама личности, квалитету породичних интеракција као и на постојање доприноса ових варијабли развијености компетенција. Студија је проширила досадашња сазнања о природи тешкоћа са којим се суочавају адолесценти услед недоследности у вербалним и невербалним порукама својих родитеља и других значајних ауторитета а које се односе на промовисање штетног дејства алкохола уз истовремену конзумацију алкохола. Ваљаност научног доприноса спроведеног истраживања огледа се у контроли већег броја варијабли, па се може рећи да ово истраживање остварује допринос разумевању фактора ризика за злоупотребу алкохола у адолесцентном периоду.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Комисија сматра да је кандидаткиња јасно показала да на научно адекватан начин може интерпретирати резултате овог истраживања. Из целокупног рада је видљиво да кандидаткиња добро влада проблематиком коју је истраживала. При објашњавању резултата које је добила у појединим фазама истраживачког поступка била је врло успешна у дискусији налаза користећи искуства из других истраживања.

Кандидаткиња је показала потребну самосталност у раду.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

1. Дисертација је довршена у складу са садржајем пријаве теме.
2. Дисертација садржи све битне елементе који је квалификују као научно дело, у садржајном и методолошком смислу.
3. Дисертација је оригиналан допринос науци.
4. Оригиналноста је видљива у садржајном смислу. Новост је у чињеници да се кандидаткиња бави проблемом на нов начин, сагледавајући факторе ризика, за злоупотребу алкохола као и уочавајући конкретне последице таквог понашања, сагледане кроз развијеност компетенција и постигнути школски успех, у контексту РЕБТ теорије.
5. Кандидаткиња је истакла научни допринос своје идеје употребом анализе постојеће документације и извора података, њиховим повезивањем и анализирањем у новом контексту, али и употребом низа научних метода и техника за обраду података.

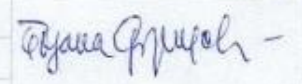

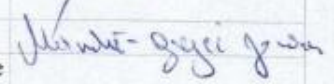
КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању Комисије

8/18-01-002/17-022

Датум именовања Комисије

27.03.2017.

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	др Весна Анђелковић, ванредни професор Психологија (Научна област)	председник
	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
2.	др Бојана Димитријевић, редовни професор Психологија (Научна област)	ментор, члан
	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
3.	др Тијана Мировић, доцент Психологија и педагогија (Научна област)	члан
	Факултет музичке уметности у Београду (Установа у којој је запослен)	
4.	др Гордана Мандић Гајић, ванредни професор Психијатрија (Научна област)	члан
	Медицински факултет ВМА Универзитета одбране у Београду (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

05.04.2017. Ниш